

Cremaster 5

USA 1997, 55 min.

reżyseria: Matthew Barney

scenariusz: Matthew Barney zdjęcia: Peter Strietmann muzyka: Jonathan Bepko montaż: Toshi Onuki

dźwięk: Jenő Bányaí scenografia: Robert Wogan, Paul Pisoni, Gabe Bartalos kostiumy: Linda LaBelle, Karen Young, Erzsébet Toth obsada: Ursula Andress (Królowa), Matthew Barney (Primadonna, Mag, Mocarz), Joanne i Susan Rha (służki Królowej), Amy Chiang, Mei-Chiao Chiu, Michelle Ingkavet, Yoko Kuroiwa, Kim Nghiem, Joanne Rha, Susan Rha (nimfy) producenci: Barbara Gladstone, Matthew Barney

produkcja: Barbara Gladstone Gallery właściciel praw: Celluloid Dreams wersja językowa: węgierska

Zamknięcie cyklu przybrało formę opery tragicznej osadzonej w romantycznej scenerii XIX-wiecznego Budapesztu. Biologiczne metafory przenoszą się w sferę uczuć, przyjmując postać tęsknoty i rozpacz. Główne postaci opery – Królowa Łańcucha (Ursula Andress) oraz jej Primadonna, Mag i Mocarz (całą trójkę gra Barney) – wspólnie odgrywają finałowe sceny całego cyklu.

Cremaster 5 rozpoczyna się uwerturą, która przedstawia nam bohaterów opery i zarysowuje miejsca, po których przyjdzie nam się poruszać. Mag przemierza na koniu łańcuchowy most na Dunaju. Królowa wspina się po schodach gmachu Węgierskiej Opery Narodowej w asyście świty. Zasiada na tronie w królewskiej loży, a lokaje rozmieszczają wokół niej stado gołębi. Na powierzchni wody w Łażni Gellerta unoszą się perty, częściowo skrywając przed wzrokiem podwodny świat nimf Fudor. Kurtyna unosi się, by ukazać pustą widownię. Dyrygent daje znak orkiestrze i rozpoczyna się przedstawienie.

Podczas gdy Królowa śpiewa, Primadonna wchodzi na scenę i zaczyna dekorować granicę proscenium kolorowymi wstążkami. Królowa wspomina ukochanego Maga, który przygotowuje się do skoku w odmęt Dunaju. Rozebrawszy się do naga, skuba on swe nadgarstki i kostki plastikowymi kajdanami, zakłada specjalne rękawice i obciąża palce u stóp ciężarkami. Te czynności przywołują na myśl słynny skok z mostu Harry'ego Houdiniego, który przyszedł na świat w Budapeszcie w 1874 roku. Mag także dąży do transcendencji, jednak Królowa mylnie interpretuje jego działania i myśli, że próbuje on odebrać sobie życie.

Służące królowej zwracają jej uwagę na organiczny otwór w tronie, przez który można zajrzeć do znajdującej się poniżej Łażni Gellerta. Gołębie nurkują przez ten wizjer, ciągnąc za sobą długie, jedwabne wstęgi. Pojawia się Mocarz brodzący po pas w perłach. Wokół niego zbierają się nimfy i przymocowują do jego moszny girlandę, którą uplotły ze wstążek przyniesionych przez ptaki. W ciepłej wodzie dźwięcząc jądrem (*cremaster*) rozluźnia się i jądra opadają. Królowa wraca w myślach do skoku Maga do rzeki i mdleje na to wspomnienie. Kamera ukazuje przepłatające się obrazy Primadonny, która osiągnąwszy najwyższy punkt na arkadzie proscenium, spada na środek sceny oraz Maga rzucającego się w odmęt rzeki. Dwie nimfy pieścżą jego ciało i wsadzają mu do ust dwie czarne perty. Królowa wykonuje swą żąłobną arię, przygotowując się na dotknięcie do

kochanka w objęciach śmierci. Mały strumyczek płynu spływa z jej ust na tron, a następnie spada do znajdującego się poniżej basenu. Rozdziela się wtedy na dwie krople, które uderzają w powierzchnię wody jednocześnie. Dwa idealne kręgi rozchodzą się po powierzchni wody niczym echo. Tak kończy się cykl *Cremaster*.